

Хемрась Ш.М.,
студент групи Юм-31 юридичного факультету
Сумського державного університету

ДО ПИТАНЬ ПЛАНУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ УКРАЇНИ

У Земельному кодексі України зазначено, що земля є основним національним багатством, яке перебуває під особливою охороною держави, тому необхідність планування її раціонального використання та охорони стає нагальною.

В Україні вся діяльність щодо організації використання і охорони земель носить плановий характер. Планування раціонального землекористування є складовою частиною загальнодержавної системи планування.

Державне управління у сфері використання та охорони земель П. Ф. Кулинич визначає як організаційно-правову діяльність уповноважених органів влади із забезпечення раціонального використання землі власниками та користувачами земельних ділянок, а також іншими суб'єктами земельних правовідносин відповідно до вимог земельного законодавства України.

Державне планування використання земель України — важливий та необхідний елемент системи регулювання суспільних відносин у цій галузі. Його завдання полягає в забезпеченні оптимального розподілу земель між сферами виробництва та інших народногосподарських потреб, максимальному збереженні земель сільськогосподарського призначення, особливо найбільш цінних сільськогосподарських угідь. Завданням планування використання земель є також залучення до сільськогосподарського обігу земельних ділянок, які не використовуються за цільовим призначенням, постійне підвищення їх родючості, здійснення протиерозійних і протиселевих заходів, створення умов для рекультивації земель, охорони їх від забруднення та засмічення. Для вирішення цих завдань розробляються загальнодержавні та регіональні програми використання та охорони земель.

Функція планування використання та охорони земель являє собою діяльність уповноважених органів державної влади та місцевого самоврядування, яка полягає у створенні та впровадженні перспективних програм (схем) використання й охорони земельних ресурсів з урахуванням екологічних, економічних, історичних, географічних, демографічних та інших особливостей конкретних територій, а також у прийнятті на їх основі відповідних рішень.

А.М. Мірошніченко цілком обґрунтовано формами планування використання земель називає: 1) розробку та затвердження програм використання земель (державних, регіональних); 2) планування територій; 3) природно-сільськогосподарське районування земель.

Отже, Земельний кодекс України в ст. 177 передбачає загальнодержавні програми використання та охорони земель, які розробляються з метою забезпечення потреб населення і галузей економіки у землі та її раціонального використання і охорони. Вони розробляються відповідно до програм економічного, науково-технічного і соціального розвитку України.

Загальнодержавні програми використання та охорони земель розробляє Кабінет Міністрів України. До повноважень цього органу виконавчої влади у сфері земельних відносин належить також забезпечення виконання цих програм.

Правовою основою складання та затвердження державних та регіональних програм використання та охорони земель є норми Конституції України, ст. ст. 177 - 180 ЗКУ, Закон України «Про державні цільові програми», Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», ст. 6 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

За оперативною інформацією територіальних органів Держземагентства України станом на 24.04.2014 зареєстровано 129414 заяв, що надійшли від фізичних та юридичних осіб щодо передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у власність або користування площею 1114,850 тис.га., з них:

- надано 26575 дозволів на розробку документації із землеустрою на площу 225,847 тис.га;
- прийнято 15317 рішень про надання у власність земельної ділянки на площу 32,607 тис.га;
- 3580 рішень про надання у користування земельної ділянки на площу 76,528 тис.га;
- 512 рішень на поновлення договору оренди земельної ділянки на площу 10,254 тис.га;
- 137 рішень про внесення змін до договору оренди земельної ділянки на площу 6,804 тис. га;
- 101 рішення про зміну цільового призначення земельної ділянки на площу 1273,608 га.

Наведені цифри засвідчують, що Держземагентство відповідно до покладених на нього завдань безпосередньо або через визначені в установленому порядку територіальні органи передає земельні ділянки

сільськогосподарського призначення державної власності у власність або в користування для всіх потреб. Отже, в Україні законодавчо визначено чітку систему планування й організації раціонального використання та охорони земель, яка є складовою землеустрою.

Література

1. Державне агентство земельних ресурсів України/ Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://land.gov.ua/zemleustrii-ta-okhorona-zemel>.
2. Земельне право України: Підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / [В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга]. – К.: Вид. дім «Ін Юре», 2008. – 600с.
3. Земельне право України: Підручник / [За ред. О.О. Погрібного та І.І. Каракаша]. – К.: Істина, 2009. – 600 с.
4. Мірошніченко А.М. Земельне право України: підручник / А.М. Мірошніченко — К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. — 712 с.

Хемраєв, Ш.М. До питань планування використання та охорони земель державними органами України [Текст] / Ш.М. Хемраєв // Актуальні проблеми юридичної науки на шляху сучасної розбудови держави і суспільства : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 5-7 червня 2014 р. / Ред.кол.: В.С. Венедіктов, А.М. Куліш, М.М. Бурбика; За ред.: В.С. Венедіктова, А.М. Куліша. - Суми : СумДУ, 2014. - С. 97-100.